

Schaapjes en grassprietjes tellen

Samenwerking tussen Zeeuwse waterschappen en de Animal Sciences Group Wageningen inzake het grasbeheer op dijken

De nota grasbeheer van waterschap Zeeuwse Eilanden uit 1998 bevatte een aantal beperkingen voor het gebruik van de grasmatten op de zeedijk: de bemesting, het maximale aantal schapen per hectare, het verbod om in de winter met schapen te beweiden en regels voor het maaien. De pachtende schapenhouders verzochten vervolgens of dit niet anders zou kunnen, omdat door die beperkingen een rendabel gebruik van de dijkpercelen heel moeilijk werd. Er is toen overleg met de Zeeuwse Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en een vertegenwoordiging van de schapenhouderij gestart. Vooral het niet meer in de winter beweiden woog zwaar, omdat er in Zeeland, waar de agrarische grond in hoofdzaak wordt gebruikt als akkerland, te weinig uitwijkmogelijkheden zijn. De schapenhouderij meende dat ook mét bemesting en winterbeweiding een goede grasmatten mogelijk is, terwijl de bedrijfsvoering rendabel blijft.

Snel bleek dat zowel in de agrarische sector als bij de Zeeuwse waterschappen vragen leefden, waarop geen antwoord was. De waterschappen en de sector besloten toen een onderzoek te starten om de antwoorden op die vragen te vinden. De Divisie Praktijkonderzoek van de Animal Sciences Group Wageningen werd erbij gehaald. Maar in eerste instantie beantwoordden de onderzoekers geen vragen, maar stelden ze er nog meer aan de waterschappen en de schapenhouders. Er is aan de hand van onderzoeksvragen een projectplan opgesteld, waarbij een aantal schapenhouders met de meest kansrijke beheersvormen aan de slag zouden gaan. De resultaten van die beheersvormen zouden een aantal jaren worden gevolgd, waarbij zowel naar de kwaliteit van de grasmatten als naar de economische resultaten op bedrijfsniveau zou worden gekeken.

De onderzoekers hebben het onderzoek zeer zorgvuldig aangepakt. Zo zorgvuldig zelfs dat de medewerkers van het waterschap, die van het gevoerde beleid uitgebreid rekenschap moesten afleggen, er wel eens moe van werden... Maar ook de deelnemende schapenhouders kregen te maken met vragenlijsten, waar kritisch naar werd gekeken. Niet iedere schapenhouder was er even blij mee, omdat zij dachten dat zij een goede bedrijfsvoering hadden. Toch is het - achteraf gezien - heel goed dat de onderzoekers zo nauwkeurig en kritisch te werk zijn gegaan. Door deze aanpak is men er in geslaagd een redelijk objectieve methode voor het beoordelen van de grasmatten te ontwikkelen. Een methode die 100 % objectief is, is op dit moment nog niet mogelijk. Dat is niet de fout van de onderzoekers, maar de reden is dat de ontwikkelde methode nog verder in de praktijk moet worden gebracht en geëvalueerd. Zo zal in de toekomst een nog betere methode tot stand komen. Maar het onderzoek heeft tot nu toe wel al veel vragen beantwoord. Zo is gebleken dat er meer dan één manier is om een goede grasmatten te krijgen. Wat ook nadrukkelijk bleek, is dat een goede grasmatten vooral afhangt van de bereidheid van zowel pachter als waterschap om energie te steken in een goed grasbeheer en daarbij de wil tot samenwerken.

De twee Zeeuwse waterschappen, de ZLTO, de betrokken schapenhouders en divisie Praktijkonderzoek presenteren de eerste resultaten van het onderzoek op 20 november 2003 op de Themadag Grasbeheer. Er zal ook gediscussieerd worden over de toekomstige samenwerking. Deze bijeenkomst wordt gehouden in Rilland. Belangstellenden, ook van buiten Zeeland, zijn welkom. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot waterschap Zeeuwse Eilanden, (0113)241452 of divisie Praktijkonderzoek van de Animal Sciences Group, (0320)293211.

*Ad Beaufort,
beheermedewerker Waterkeringen & Wegen bij
waterschap Zeeuwse Eilanden te Goes*

Partners in Onderzoek